

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ	МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
БИРО ЗА ЈАВНА БЕЗБЕДНОСТ	ЦАРИНСКА УПРАВА

ПРОТОКОЛ

ЗА

СПРОВЕДУВАЊЕ НА МЕМОРАНДУМОТ ЗА РАЗБИРАЊЕ

ПОМЕЃУ

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ
- БИРО ЗА ЈАВНА БЕЗБЕДНОСТ -**

И

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
- ЦАРИНСКА УПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА -**

Скопје, јули 2009

Врз основа на Меморандумот за разбирање помеѓу Министерството за финансии и Министерството за внатрешни работи потпишан на 29.12.2006 година,

Со цел спроведување на задачите кои произлегуваат од соработката меѓу двете служби и преземање на непосредни заеднички активности,

Во рамките на своите надлежности, една од главните задачи на двете служби претставува заштитата на државните граници на Република Македонија,

Бирото за јавна безбедност е надлежно за спречување на илегално преминување на границата, контрола на прекуграничниот сообраќај, одржувањето на редот на границата, спроведување на борба против организираниот криминал и активности за контрола на странците за кои постојат посебни законски регулативи, како и други мерки пропишани со закон.

Царинската управа на Република Македонија е надлежна за спроведување на Царинскиот закон и други прописи кои се во нејзина надлежност, а кои имаат за цел да се спроведе царински надзор и контрола со цел спречување, откривање и истражување на царински прекршоци и кривични дела; вршење на контрола на извозот, увозот и транзитот на стока за која се пропишани посебни мерки од интерес за безбедноста и јавниот морал, зачувување на здравјето и животот на луѓето, животните и растенијата, заштита на животната средина, заштита на добра и културно наследство или природни реткости, вршење контрола на внесување и изнесување на ефективни домашни и странски пари, заштита на авторските права и другите сродни права и правата на индустриска сопственост, како и други мерки пропишани со закон.

Со цел зајакнување на активностите за борба против корупција, спречување и откривање на организиран и други видови на криминал, Бирото за јавна безбедност и Царинската управа (во понатамошниот текст: Договорни страни) планираат и извршуваат заеднички активности на национално, регионално и локално ниво.

Со цел создавање на услови за олеснување и забрзување на движењето на стока и патници, преку усогласено и кординирано

делување за поефикасно користење на расположивите материјални, технички, човечки и финансиски ресурси, во согласност со надлежностите кои им се утврдени со закон и подзаконски прописи, планираат и извршуваат заеднички активности на национално, регионално и локално ниво.

Со намера да обезбедат успешна соработка, Договорните страни се согласија за следното:

ГЛАВА I

Општи одредби

Член 1

Одредбите од овој Протокол го регулираат начинот и делокругот на соработка, координација и заедничко дејствување помеѓу Договорните страни, со цел поефикасна заштита на државните граници на Република Македонија, борба против организиран и други видови криминал, олеснување на протокот на стока и патници и зголемување на безбедноста на граѓаните и општеството.

ГЛАВА II

Општи принципи на соработка

Член 2

Општите принципи на соработка од овој Протокол се однесуваат на централни, регионални и локални организациони единици на Договорните страни.

Член 3

Задачите кои произлегуваат од соработката се раководат:

- а) на централно ниво: од Директорот на бирото за јавна безбедност и Директорот на Царинската управа, преку нивните помошници;

- б) на регионално ниво: од началниците на Регионалните центри за гранични работи, од една страна и Управниците на царинарниците, од друга страна;
- в) на локално ниво: од командирите на полициските станици и шефовите на царинските испостави.

Член 4

Договорните страни, врз основа на надлежностите кои им се утврдени со закон, како и врз основа на обврската за соработка, предвидена со закон, треба да обезбедат координирано спроведување на контролата на прекуграничниот сообраќај, да осигураат легален премин преку границата, да откријат и прекинат незаконски активности, да ја подобрат состојбата со јавната безбедност и да го одржуваат законот и редот на државната граница.

Договорните страни обезбедуваат непрекинато и правилно функционирање на сите расположливи технички средства, опрема, хардвер и софтвер инсталирани на граничните премини, согласно законските овластувања, независно на која од Договорните страни припаѓаат.

Член 5

Договорните страни континуирано меѓусебно се информираат за активностите во врска со безбедноста на границите, значајните настани за развојот на движењето на прекуграничниот сообраќај и за промените во законодавството кое е во надлежност на секоја од Договорните страни.

ГЛАВА III

Заеднички активности и начин на соработка

Член 6

Врз основа на барање поднесено од една од Договорните страни, другата договорна страна се обврзува да ги преземе следните активности:

- а) размена на информации кои се обезбедени при процесот на откривање и спречување на организиран и други видови криминал, доколку со нив располага една од договорните страни во рамките на своите надлежности;
- б) пружање помош при откривањето на организиран и други видови криминал, како и помош во преземањето на потребните службени активности сврзани со тоа;
- в) меѓусебна стручна соработка во процесот на едукација и обука на човечките ресурси;
- г) соработка за координирано и заедничко дејствување на меѓународен план со цел спречување на организиран и други видови криминал;
- д) изведување на заеднички акции на терен,
- ѓ) размена на податоци за лица и
- е) размена на информации за пронајдени сомнителни предмети за кои постои сомневање дека потекнуваат од извршено кривично дело или се средства со кои е извршено кривично дело,

Член 7

Договорните страни, во рамките на законските одредби, меѓусебно се информираат и ги координираат сопствените задачи за спроведување на обврските кои се поврзани со државната граница, а се однесуваат на:

- а) Отварање на привремен граничен премин
 - При отварањето на привремен граничен премин според членот 22 од Законот за надзор на државната граница, потребно е издавање на заедничко одобрение, при што за даденото одобрение треба да се известат барателите и другите заинтересирани страни.
 - Определувањето и промената на работното време на привремениот граничен премин и одобрување за негово користење ќе биде од случај до случај во зависност од неговата природа и прекуграничниот сообраќај.

- Одобрение за пренос на стоки и нивниот вид, преку ваквиот вид на премин издава Царинската управа, (по спроведени консултации и добиени согласности од други служби надлежни за спроведување на трговската политика).

б) Издавање на одобрение за ургентно слетување на воздухоплови

Во случај на потреба за ургентно слетување на воздухоплови, договорните страни, по вземно информирање, со посредство на Националниот координативен центар за гранично управување (во понатамошниот текст: НКЦГУ), превземаат заедничка акција и усогласување и по усогласувањето издаваат заедничко одобрение, кое може да го издаде било која од договорните страни, односно онаа што прва ќе ја добие информацијата за настанот.

в) По претходно барање на Царинската управа, граничната полиција ќе врши мониторинг - ажурирање на листата за потерници и објави и на „стоп листата,, и ќе врши приведување, по што приведеното лице ќе и биде предадено на Царинската управа за понатамошно постапување.

Член 8

Извршување на функции со посебни надлежности, издавање одобренија

Договорните страни, функциите ги извршуваат според посебната надлежност, согласно според правилата за отворање и затворање гранични премини, како и условите и прописите за нивна работа.

Член 9

Соработка на гранични премини

Договорните страни се обврзуваат да соработуваат околу отварање, подобрување и затварање на граничниот премин, како и привремен прекин на сообраќајот и пренасочување според правилата за отварање и затварање гранични премини, како и условите и прописите за нивна работа.

При отварање на нови гранични премини, надлежните организациони единици на Бирото за јавна безбедност - Секторот за

гранични работи и миграција и Царинската управа, постојано конструктивно соработуваат во текот на целата постапка во поглед на усогласување и спроведување на правилата за отварање и затварање гранични премини, како и условите и прописите за нивна работа.

При отварање на патни, водени, железнички и воздушни гранични премини, Договорните страни, треба да изградат и претставуваат заедничка позиција за време на состаноци со претставници на Владата на Република Македонија.

Договорните страни настапуваат координирано и со усогласен став во текот на процесот за подготовка на предлогот на одлука на Владата на Република Македонија за: затварање на граничен премин, промена на природата на сообраќајот и привремено прекинување на работата на граничниот премин.

По одлуката на Владата, согласно нивните надлежности и овластувања, тие ги координираат потребните активности за извршување на задачите.

Член 10

Во врска со спроведување на законодавството кое се однесува на граничните премини, Договорните страни ги извршуваат своите должности на следниот начин:

- а) Бирото за јавна безбедност е одговорно за спроведување на прописите за полициска гранична контрола на граничните премини на територијата на Република Македонија и за спроведување на обврските кои произлегуваат од истата со придонесот од сите државни служби кои работат таму.
- б) Царинската управа е одговорна за спроведување на прописите за царинска контрола на граничните премини на територијата на Република Македонија и за спроведување на обврските кои произлегуваат од истата со придонес од сите државни служби кои работат таму.
- в) Извадоци од прописите за гранични премин кои се однесуваат на лицата кои ја преминуваат границата и движењето на возила треба да бидат поставени на видливо

место на места и простории на граничниот премин кои се достапни (отворени) за јавноста.

- г) Договорните страни ја проценуваат и унапредуваат взаемната соработка во спроведувањето на прописите, со цел да се обезбеди усогласено и координирано работење согласно овој Протокол, преку одржување на редовни состаноци со следниов распоред:
- На локално ниво - најмалку еднаш месечно, а ако постои потреба и почесто,
 - На регионално ниво - најмалку еднаш квартално, а ако постои потреба и почесто,
 - На централно ниво - најмалку еднаш годишно, а ако постои потреба и почесто.

Член 11

Регулирање на контролата на прекуграничниот сообраќај

Методологијата на контрола на граничните премини што е пропишано со: Меѓународните и билатерални договори, Законот за надзор на државната граница и Царинскиот закон се подготвува врз основа на определени критериуми – со посебен осврт на очекуваниот квалитет на контролата (брзина, однесување, безбедност и др.), и согласно шенгенските барања, имајќи ги во предвид посебните локални специфики на граничниот премин и професионалното раководење на соодветните служби на локално ниво, во поглед на:

- а) Обезбедување на објективни услови кои се потребни за брза и ефикасна контрола на прекуграничниот сообраќај според насоките – согласно законските одредби – од страна на операторот или друго правно лице на граничниот премин.
- б) Подготовка и спроведување на методологијата за прекуграничен сообраќај која треба да се подготви и организира така што протокот ќе се одвива непречено, брзо, ефикасно и економично при спроведувањето на царинската постапка, како и за спроведување на законите за контрола на движењето на лица, возила и стоки преку граница.
- в) Определување на посебно место на секој граничен премин, за застанување и пребарување на патниците и превозни

средства (место за детална контрола). Каде за тоа постојат услови треба да се обезбеди спроведување на процедурата под покрив. Определеното место за детална контрола треба да биде под видео надзор.

Методологијата на контрола на лица, возила и стоки, која произлегува од концептот на црвен и зелен канал, ја пропишува Царинската Управа.

Секоја договорна страна, во рамките на своите активности нема да практикува спроведување на двојна контрола и нема да води двојна евиденција на прометот на патници, возила и стоки, во надлежност на другата договорна страна, почитувајќи ги принципите за соработка, координација, заедничка поддршка и размена на информации.

Член 12

Раководителите на регионално ниво, заедно ја изработуваат методологијата за контрола на прометот со патници, возила и стоки и организираат спроведување на истата преку заложба за контрола со едно застанување на граничните премини каде за тоа постојат услови, инфраструктура и човечки ресурси, преку вложување на напори да се отстранат елементите за паралелна контрола (двојно запирање на возилото, двојна контрола на патните документи, на регистрацијата и пребарувањето на возилото).

Методологија за контрола со едно застанување е задолжителна на сите гранични премини од прва категорија.

Член 13

На локално ниво се подготвува взаемно усогласена контролна методологија, при тоа земајќи ги во предвид локалните предуслови (состојбата со инфраструктурата), по што предложената методологија треба да се достави за одобрување на регионално ниво.

Член 14

Согласно одобрената методологија за контрола со едно застанување на граничните премини, полициските и царинските службеници, контролите на патници и возила ги спроведуваат координирано и во исто време, на заеднички определено место со само едно запирање

на лентата во која се наоѓа патникот, согласно законските надлежности.

На излез од Република Македонија, при обем на сообраќај на патници и возила, со време на чекање над 30 минути се оправдува потребата од отварање на друга контролна лента(и). Раководителот на смена на Полициската станица на граничниот премин го координира отварањето на друга дополнителна лента(и) за контрола на патници и возила со водичот на смена во Царинската испостава. Откако ќе се нормализира прометот на граничниот премин, дополнително отворената лента(и) треба соодветно да се затвори.

На влез во Република Македонија, при обем на сообраќај на патници и возила, со време на чекање над 30 минути се оправдува потребата од отварање на друга контролна лента(и). Раководителот на смена на Полициската станица на граничниот премин го координира отварањето на друга дополнителна лента(и) за контрола на патници и возила со водичот на смена во Царинската испостава. Ако бројот на царинските службениците е недоволен за извршување на работата на новоотворената лента(и), тогаш спроведувањето на контрола со едно застанување се прекинува. Контролната од царинскиот орган се врши на начин со кој се овозможува царинска контрола на патниците и моторните возила кои доаѓаат од сите ленти. Откако ќе се нормализира состојбата на граничниот премин, новоотворената лента(и) треба да се затвори и треба повторно да се врати во функција процедурата за контрола со едно застанување.

Во лентите за сообраќај на патници и возила, Договорните страни може да спроведуваат само минимална/основна контрола, со цел да се одржува постојан проток на сообраќајот на местото за основна гранична контрола. Детални контроли (проверки) може да се спроведуваат само на однапред определени места за таа намена.

Во случаи кога полицискиот службеник ќе пронајде стока и предмети, кои се сопственост на патниците, а која подлежи на царинска постапка, истата ја предава на царинскиот службеник, со цел да се примени соодветната царинска постапка.

Во случаи кога царинскиот службеник ќе пронајде лица и предмети, кои се сопственост на патниците, а кои подлежат на полициска постапка, истите ги предаваат на полицискиот службеник со цел да се примени соодветната полициска постапка.

Член 15

Методологија за контрола на товарни моторни возила и стоки

На граничниот премин, при влез во државата, каде постои влезен терминал за стоково царинење, полицискиот службеник треба да изврши контрола на патните документи и условите за влез и евентуално основен визуелен надворешен преглед на камионот пред влезот во терминалот. Граничната полиција на возачот и возилото треба да им дозволи слободно движење на терминалот и во објектите на терминалот.

На терминалот за стоково царинење, царинскиот орган го одржува редот во поглед на: доверливоста на царинските документи, контролен преглед на моторното возило и стока, со цел да се утврди дали:

- превозното средство кое се води како празно е навистина празно,
- постои усогласеност помеѓу документите и стоката и
- постои повреда на царинското законодавство.

Член 16

Во случај на започнување на акција за спроведување на контрола со цел да се утврди евентуална повреда на прописите, Договорните страни соработуваат на следниов начин:

- а) Во случај на откривање на можна повреда на прописите која е во надлежност на другата договорна страна, согласно важечкото законодавство забележана при контрола на патници и возила, или е укажано на тоа, договорната страна е обврзана веднаш/неодложно да ја извести другата договорна страна.
- б) Доколку е оправдано или постојат основани сомневања, овластен полициски службеник може да поднесе барање за заедничка контрола (преглед на возило и стока) до овластен царински службеник, согласно нивото на соработка од член 3 од овој протокол. Барањето се поднесува во писмена форма со образложение за причините поради кои се бара прегледот и со назнака за времето на доставување на

барањето. Во случај на итност, барањето може да биде и во усмена форма, но за истото да биде изготвено писмено барање во најкус можен рок, но не подолго од 24 часа.

Царинскиот орган задолжително ќе го земе во предвид барањето и ќе го извести подносителот на барањето за почетокот на деталната контрола. Овластените полициските службеници можат да присуствуваат на контролата, може да даваат насоки и забелешки, но не може да земат активно учество во истата. Во поглед на надлежностите на царинскиот орган, нивното отсуство не треба да влијае врз вршењето на контролата.

- в) Во исклучителен случај, кога постојат основи за сомнение и кога овластените полициски службеници преземаат мерки за преглед и претрес самостојно и кога ќе утврдат можна причина за повреда на царинското законодавство, полициските службеници се должни да ја прекинат нивната акција за контрола веднаш и понатамошната постапка да ја предадат на царинскиот орган, истовремено обезбедувајќи го местото каде истата се спроведува.

Овластеното лице на Царинската управа е должно да сочини службена белешка за поднесеното барање, кое овластено лице на Бирото за јавна безбедност го побарало, причините и време на поднесување на барањето, резултатите и време на завршување на преземените мерки.

- г) Во случај на заеднички активности, планирањето на активностите (дејствијата) како и комуникацијата - информирањето ќе бидат координирани и одобрени од раководителите на Договорните страни или лица кои тие ќе ги овластат.
- д) Вака спроведените активности, со исклучок на деталните контроли започнати самостојно од било која од договорните страни, треба да се смета за заедничка контрола и заедничко откривање. Извршувањето на понатамошните процедури треба да биде во надлежност на договорната страна која го поднела барањето која воедно ќе биде одговорна и за комуникација со јавноста во врска со откривањето и спречувањето на криминал. Изјавата дадена во медиумите да ги спомене единиците кои соработувале и

нивните претставници да бидат поканети на прес конференција.

Член 17

Соработка помеѓу мобилните единици

За да се подобри ефикасноста на акциите против организираниот криминал и сличните други илегални дела, како дополнување на комплексниот систем за детална контрола, мобилните единици за контрола на двете служби треба да ја зголемат нивната соработка и да планираат и спроведуваат заеднички акции.

Член 18

Соработка долж граничната линија

- а) Овластените лица на Договорните страни, во текот на вршењето на своите должности, во случај на сомнение или повреда на прописите, а кое потпаѓа под надлежност на другата Договорна страна, треба задолжително да го спречат таквото дело, да го приведат сомнителното лице и да го известат НКЦГУ кој треба да организира превземање на понатамошни активности и координација.
- б) Полицискиот службеник треба да ги предаде царинските стоки кои ги пронашол долж граничната линија во просториите на најблискиот царински орган.
- в) Царинска пломба или друг вид на царинско облежје може да се отстрани само од страна на царинскиот орган, согласно царинските прописи.
- г) Во случај да треба да се изврши (спроведе) царинска постапка на лице кое е приведено долж граничната линија (надвор од просторот на граничниот премин), преку НКЦГУ се известува царинскиот орган кој ја презема натамошната постапка.
- д) Царинскиот орган, заради спречување на криминал според неговите надлежности, во добро образложен случај може да поднесе барање за поставување на полициска блокада на патот, како и друг вид на полициска помош согласно со одредбите на Законот за полиција и Правилникот за вршење на полициските

работи. Барањето се поднесува во писмена форма со образложение за причините поради кои се бара прегледот и со назнака за времето на доставување на барањето. Во случај на итност, барањето може да биде и во усмена форма, но за истото да биде изготвено писмено барање во најкус можен рок, но не подолго од 24 часа. Бирото за јавна безбедност задолжително постапува по поднесеното барање од страна на царинскиот орган.

- е) Ако полицискиот службеник забележи илегален натовар, истовар или манипулација на возило(а) во близина на граничната линија, или се претпостави можна причина за криминално дело кое е во надлежност на Царинската управа, тогаш овластен полициски службеник веднаш го известува НКЦГУ, кој е должен известувањето да го проследи до царинскиот орган.
- ж) Организационите единици на Договорните страни се обврзуваат сознанијата со кои располагаат, а се поврзани со активностите на другата Договорна страна, да ги пренесат до нејзините припадници преку претходно утврдени начини на размена на информации.

Член 19

Ако припадникот на полиција забележи пристигнување на брод, со исклучок на случаи на итно закотвување, во просторот помеѓу граничната линија и езерскиот граничен премин, или илегално товарање на стока во граничната област, или во можно вршење на криминален чин кој е во надлежност на царинскиот орган, припадникот на полиција без одложување го известува НКЦГУ, кој е должен за истото да го извести царинскиот орган.

Доколку царинските службеници се сомневаат во можно вршење на криминална активност која е во надлежност на полиција, за тоа без одлагање го известува НКЦГУ, кој е должен за истото да ја извести најблиската единица на полицијата.

ГЛАВА IV

Соработка за спречување и борба против криминални активности и прекршоци

Член 20

Локалните организациони единици се обврзани взаемно без одлагање да се информираат за случаи кога се вршат криминални активности, постои сомневање и можност за нивно вршење, кога се тие во надлежност на другата договорна страна.

Полициските службеници ги остваруваат овластувањата предвидени во Законот за полиција и Законот за внатрешни работи, кои се однесуваат на водење на предистражна постапка при откривање на кривични дела и тоа:

- трговија со луѓе,
- криумчарење на мигранти,
- организирање на група и поттикнување на извршување на делото „трговија со луѓе и криумчарење на мигранти,,
- трговија со малолетно лице,
- фалсификување исправа,
- недозволено изработување, држење и тргување со оружје или распрскувачки материи,
- давање поткуп ,
- неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори и
- други кривични дела од надлежност на полицијата.

Полицијата дејствува како истражен орган, во однос на поднесување на барање за поведување на прекршочни постапки и водење на прекршочни постапки, согласно одредбите на :

- Законот за надзор на државната граница,
- Законот за странци,
- Законот за прекршоците против јавниот ред и мир,
- Законот за патните исправи на државјаните на Република Македонија,
- Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата,
- Законот за јавна чистота,
- Законот за оружје и
- други закони кои ја предвидуваат надлежноста на полицијата.

Царинскиот орган дејствува како истражен орган во однос на извршување на криминални активности за кои има овластување за наредби и изречување парични казни во случаи кога се извршени прекршоци.

Царинските службеници ги остваруваат овластувањата предвидени во Законот за царинска управа и Законот за кривична постапка кои се однесуваат на водење на предистражната постапка при откривање на кривични дела и тоа:

- производство и пуштање во промет на штетни средства за лекување,
- производство и пуштање во промет на штетни прехранбени и други производи,
- неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори,
- неовластено прибавување и располагање со нуклеарни материи,
- внесување опасни материи во земјата,
- изнесување, односно извезување во странство на добра под привремена заштита или културно наследство или природна реткост,
- перење пари и други приноси од казниви дело,
- криумчарење,
- царинска измама,
- прикривање на стоки предмет на криумчарење и царинска измама,
- даночно затајување,
- недозволено држење на оружје и распрскувачки материи,
- кривични дела од членовите 59 и 60 на Законот за акцизи и
- други кривични дела поврзани со увоз, извоз и транзит на стоки преку граничната линија.

Царинските службеници ги превземаат сите мерки и оперативни дејствија за спречување и откривање на кривични дела и прекршоци кои се однесуваат на легитимирање и претрес на лица, претрес на возила, стоки, објекти и простории, како и распит на осомничени лица и нивно приведување и привремено лишување од слобода.

Царинските службеници учествуваат во собирање на потребни известувања, материјални докази и ги обработуваат. Во спроведувањето на своите надлежности можат да применат средство на присила, како и да носат и да употребат огнено оружје.

Член 21

Спроведување на заеднички криминалистички истраги со цел откривање на сторители на кривични дела со елементи на организиран криминал

Заедничките криминалистички истраги се спроведуваат врз основа на предлог доставен од страна на една од Договорените страни, а по претходно обезбедено одобрување од Директорите на Бирото за јавна безбедност и Царинската управа.

Со посебен план се дефинираат конкретните мерки и активности за спроведување на заедничката криминалистичка истрага и се формира заеднички тим за работа.

Член 22

Доколку припадниците на Договорните страни кои се на должност на граничниот премин забележат нелегална активност која спаѓа во надлежност на другата Договорна страна, треба веднаш меѓусебно да се информираат, да си обезбедат взаемна помош во попречувањето на нелегалната активност, во забележувањето на фактите за случајот и во неговото евидентирање.

ГЛАВА V

Нивоа на соработка

Член 23

1. Соработката помеѓу Договорните страни на централно ниво опфаќа:

- а) следење на: развојот на граничниот сообраќај, ефикасноста на контролните активности и извршувањето на задачи кои произлегуваат и кои се во согласност со надлежностите на секоја договорна страна; случаите кои ги надминуваат нивните надлежности взаемно се пријавуваат и за нив да се предложат мерки за нивно надминување и понатамошно решавање,

- б) меѓусебно советување за планираните ограничувања и олеснувања во граничниот сообраќај,
- в) координација на идните потреби од областа на телекомуникациите, информатичката опрема и техничката опрема, како и друга логистичка опрема неопходна за имплементирање на нивната контролна функција, при проектирањето на нови гранични премини и/или нивно воведување или замена на веќе постоечките,
- г) во изработка на професионално издржани материјали поврзани со нивната надлежност и специјалност кои ќе послужат за подготовка или измена и дополнување на меѓународни договори,
- д) прелиминарна координација на нивната позиција при нивното учество во експертски комитети,
- ѓ) вземна размена на збирни извештаи за научените лекции од спроведени операции врз основа на централни акциски планови и операции организирани на локално ниво,
- е) квартално планирање и вршење на заеднички контролни активности на граничните премини, или по потреба и почесто; Договорните страни взаемно се информираат за своето искуство во самостојното вршење на контролни активности, а кое се однесува и е од интерес за потребите на другата Договорна страна,
- ж) вршење на заеднички истраги (посебно спроведување на иницијална истрага) во случај на сериозни настани, недостатоци и невнимание кои се појавуваат при вршењето на заедничка контрола и заедничко спроведување на посебни истражни мерки,
- з) подготовка на материјали за работни состаноци на државно ниво, кои треба да вклучуваат сеопфатна проценка на соработката, како и предлог на задачи елаборирани по специјалистички области,
- с) анализа на капацитетот на граничните премини и причините за зголемувањето на периодот на чекање, и преземање на неопходните мерки. Договорните страни ги координираат

нивните идни одговорности во изработката на задачите кои треба да се извршат во даден период, во кризни ситуации и за време на делумно и комплетно затварање на границата,

- и) взаемни и координирани активности и напори за воспоставување на меѓусебното информатичко поврзување и размената на информации по електронски пат,
- ј) Бирото за јавна безбедност и Царинската управа ги координираат задачите во врска со контролата на граничниот сообраќај,
- к) подготовка на планови за дејствување во вонредни околности.

2. Соработката на регионално ниво опфаќа размена на информации за:

- а) условите кои влијаат на граничниот сообраќај, мерките и информациите поврзани со истиот,
- б) настани во граничниот сообраќај за кои може да се извести,
- в) големите колони, време на чекање и причините за тоа, проследени преку дневни извештаи,
- г) мерки преземени од надлежните органи на соседните земји, а кои влијаат на прекуграничниот сообраќај.

Исто така, на ова ниво се:

- а) потврдува дека персоналот поседува знаење, до степен неопходен за вршење на нивните задачи, во поглед на надлежноста, правилата и процедурите, овластувањата и обврските на другата Договорна страна,
- б) обезбедува имплементација на заедничките задачи и спроведување на заедничка гранична контрола; Пред нивното издавање, тие треба да ги координираат мерките и да ги разменат работните верзии на директивите во врска со заедничките задачи,

- в) организираат годишни состаноци за соработка и доколку е потребно, ад хок дискусии преку кои ќе се оцени имплементацијата на заедничките задачи,
- г) заеднички се преиспитува методологијата за контрола и регулирање на пропусната моќ на граничниот премин кој е во нивна надлежност, а посебно пред периодите на зголемен граничен сообраќај; Договорните страни ќе преземат активности за усогласување на работните методологии,
- д) заземаат заеднички позиции и поднесување на заеднички предлог до надлежните служби во случај на барања за отварање на времени гранични премини; доколку се издаде согласност, се преземаат организациони активности за нејзина имплементација,
- ѓ) врши достапност на релевантните информации за движењето на патниците,
- е) усогласува настап и известување на јавноста,
- ж) усогласуваат активностите за спречување и справување со криминалот,

3. Соработката на локално ниво опфаќа:

- а) непрекинато спроведување на редот на граничниот премин, ефикасни заеднички задачи,
- б) ред во контролата на патниците, возилата, товарот, заедничките задачи во врска со прекршителите на законот,,
- в) контрола на лицата забележани во процесот на мониторинг на листата за следење и „стоп листата”, по кои е распишана потерница и за кои постои основано сомнение дека го прекршиле законот, контрола на назначените категории на патници и царинска контрола на соодветните возила,
- г) регулативи за мобилна контрола во патничките возови во случај да постојат услови за тоа,

- е) заедничките задачи кои се однесуваат на патувањето на владини делегации, дипломати и контролата на патници со посебен статус,
- ф) начинот на размена на информации за очекуваниот пешачки и моторен сообраќај во согласност со безбедносните регулативи,
- г) координирање на податоците за сообраќајот на патници и возила, известување за времето на чекање,
- х) заеднички задачи кои се однесуваат на кривични дела, задачите кои се однесуваат на странци, како и во однос на имплементацијата на мерки против сторителите на помали прекршоци,
- и) задачи – во рамките на нивните надлежности – во однос на отварањето на привремени гранични премини, укотвување и слетување во итни (вонредни) случаи,
- ј) заеднички задачи во однос на одржувањето на безбедноста на граничниот сообраќај (безбедност на воздушниот сообраќај),
- к) координиран редослед на имплементација на одредбите и заеднички задачи во однос на обуките,
- л) ред на контрола на патниците кои пристигнуваат кај царинскиот орган со цел спроведување на административните формалности,
- м) конкретните задачи ќе бидат организирани во согласност со предвидувањата за граничниот сообраќај и кога тоа е неопходно ќе бидат организирани и прилагодени кон постоечката ситуација.

Член 24

Овластени службеници на Договорните страни одговорни за гранична контрола ќе се информираат меѓусебно за:

- а) моторни возила кои превезуваат опасни материи и кои мора да следат определена рута и да преминат на определен граничен премин,
- б) добивањето сигнал од детектор за радијација според кој постојат основи за сомневање дека илегално се пренесува радиоактивен материјал,
- в) информација за оштетување на пратките кои содржат опасни материи (истекување, испарување, чадење и сл).

Доколку граничниот премин располага со соодветен простор, полицискиот службеник ќе го упати возилото кое превезува опасни материи на паркинг просторот наменет за такви возила.

Член 25

Размена на информации на дневна база кои се однесуваат на деталните дневни активности ќе се врши преку дежурните служби на Договорните страни, а кога постои потреба за координација на активностите и преку НКЦГУ (согласно делокругот на работа на НКЦГУ).

Дежурните служби на локално и регионално ниво ќе обезбедат размена на информации на дневна основа и кога тоа е потребно ќе извршат понатамошна спецификација на добиените информации.

ГЛАВА VI

Разрешување на спорови

Член 26

Сите службеници на Договорните страни ќе вложат напори за единствена интерпретација и координирана имплементација на задачите по взаемно обезбедување на информации.

Можните спорови при спроведувањето на овој Протокол, меѓу двете служби на самите гранични премини ќе се решаваат на локално ниво.

Во случај кога решавањето на спорот ги надминува нивните надлежности или тие не можат да постигнат договор, спорот во форма на заеднички извештај (опис на спорот, позицијата и предлогот за разрешување) се поднесува за решавање на регионално ниво.

Споровите може да се поднесуваат до централно ниво само доколку спорот ги надминува надлежностите на регионалните единици или ако тие не можат да донесат одлука. На централно ниво спорот се разгледува од страна на експерти на двете служби, а во случај кога се потребни истраги се вклучуваат и соодветните организациони единици од двете Договорните страни.

Во случај на спор меѓу помошниците директори, одлуката ја донесуваат Директорите на Договорните страни. Ако Директорите не можат да постигнат договор за разрешување на спорот, предметот треба да се поднесе до соодветните министри за донесување на одлука.

ГЛАВА VII

Завршни одредби

Член 27

За време на планирањето, организирањето, командувањето (раководењето), имплементацијата и контролата на заедничките акции, сите потчинети и извршители во составот на Договорните страни треба да ги почитуваат надлежностите на другата Договорна страна.

Член 28

Двете служби ќе си обезбедуваат меѓусебна помош во професионалната подготовка за влез во Европската унија.

Со цел пристапување кон Европската унија, Бирото за јавна безбедност и Царинската управа треба без одложување да стапат во контакт со надлежните органи за гранична контрола на соседните земји со цел дизајнирање и воспоставување на технологија за контрола со едно застанување, како и поради проценка на потребите за сместување.

Член 29

Раководителите на двете служби треба да носат одлуки за доделување на признанија и парични награди од еднаков степен за лицата кои успешно учествуваат во соработката.

Член 30

Со овој Протокол за соработка треба да бидат запознаени вработените во двете Договорни страни.

Член 31

Овој Протокол за соработка стапува на сила на _____ година.

Член 32

Овој Протокол може да се дополнува или изменува само со писмена согласност помеѓу Договорните страни.

Министерство за внатрешни работи
Биро за јавна безбедност
Љупчо Тодоровски
Директор

Министерство за финансии
Царинска управа
Ванчо Каргов
Директор